

Leergeld Den Haag

Koersdocument Leergeld Den Haag 2024-2027

<<mei 2025 >>

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Voor de kinderen, met de Stad	4
Werken aan een solide financiële basis	4
Daadkrachtig, betrouwbaar, samen	4
Kind is de norm, bijzonder de standaard	4
Leergeld Den Haag	5
Terugblik/historie	5
Context/ontwikkelingen	6
Inleidende verklaring	7
Missie	8
Visie	8
Kernwaarden	8
Doelstelling	8
Strategische doelstellingen	9
Beleidsgebieden in beweging	9
Organisatie aspecten	12
Monitoring en evaluatie	13
Stakeholderbetrokkenheid	15
Risicobeheer	15
Verantwoording en transparantie	17

Voorwoord

Je hebt een heel dorp nodig om één kind op te voeden. Surinaamse Nederlanders hebben een woord voor een kind dat niet bij de ouders maar bij andere familieleden opgroeit: kweekje. Maar wat nu, als het om een stad gaat waar ruim 563.000 mensen wonen van wie 241.000 met een migratieachtergrond. In Den Haag wonen meer dan 170 nationaliteiten. Ruim 41.000 inwoners verkeren in armoede (7,4%). Eén op de vijf Haagse kinderen groeit op in armoede. Dat zijn 19.000 kinderen van 4 tot 18 jaar. Ga er maar aanstaan, als dorp.

Als er in het gezin ook nog (langdurige) geldzorgen zijn, wordt het opvoeden van kinderen ineens een ander verhaal. Armoede gaat gepaard met stress, verlies van gezondheid en/of mentale problemen. Achterstanden in gezondheid, bestaanszekerheid en kansengelijkheid leiden ook nog eens tot het verlies van jaren in goede gezondheid. Bij mannen 9,5 jaar, bij vrouwen zelfs 10,5 jaar.

Veel kinderen die in armoede opgroeien komen uit een eenoudergezin. Opvoeden is niet alleen de taak van moeder en vader. Kinderen krijgen met veel opvoeders te maken. Dat kunnen de naaste familieleden zijn, tantes en ooms. Als kinderen iets ouder zijn: de leraren en andere volwassenen die er voor ze zijn. Kwetsbare gezinnen verdienen die extra paar handen en ogen. Dat kan een familielid zijn of goede buur, voor de ander is het een jeugdvriend(in), de leraar of een zorgprofessional.

Op haar eigen manier is Leergeld Den Haag dit ook. De tante die met het gezin meekijkt en als het nodig is klaar staat. Ondanks haar nog jonge leeftijd, 23 jaar, weten de mensen van Leergeld Den Haag hoe het voelt om weinig geld te hebben. De verhalen van de gezinnen aan de balie, telefoon en per mail spreken boekdelen. Geduldig luisteren, inlevend en meelevend, een praktische oplossing en goede raad: elk gezin en kind kan rekenen op die vertrouwde figuur op de achtergrond, die we allemaal wel kunnen gebruiken.

Geen enkel kind hoeft zich arm te voelen, ook al groeit het op in een gezin met een laag inkomen. We kunnen niet alle problemen als sneeuw voor de zon laten verdwijnen, een toverstokje hebben we niet. Maar we kunnen er wél voor zorgen dat kinderen uit minima gezinnen, zich maximaal welkom, gezien én gehoord voelen. Leergeld Den Haag steunt zowel materieel als immaterieel. Zo kunnen kinderen in veiligheid, geborgenheid en liefde opgroeien. Daar zetten we ons keihard voor in. Al jaren. Dag in, dag uit.

Maar ook Leergeld Den Haag kan dit niet alleen. Om kinderarmoede in Den Haag te bestrijden, zullen we moeten samenwerken. Leergeld Den Haag wil op het gebied van kinderarmoede de uitvoeringsorganisatie zijn, bekend als Tante Leergeld. Een tante die helpt en kinderen ondersteunt om hun maximale zelf te worden. Dat kunnen en willen we niet alleen. Daar zijn andere organisaties die belangrijk zijn in het leven van kinderen, hard bij nodig: scholen, verenigingen, welzijnsorganisaties en zorgverleners. Met al deze organisaties willen we de handen ineen slaan.

Zo dragen wij samen bij aan een gezonde ontwikkeling van kinderen, met volop gelijke kansen en met vertrouwen in een zeker bestaan. Dit is het dorp dat we met elkaar om de 19.000 kinderen gaan bouwen.

Ondertekend door Tante Leergeld

Voor de kinderen, met de Stad

Werken aan een solide financiële basis

Al 25 jaar is Leergeld Den Haag een begrip in de stad wat betreft het bestrijden van kinderarmoede. Vanaf het eerste uur hadden de oprichters een missie; alle kinderen gelijke kansen. Het bestrijden van kansengelijkheid zit in het DNA van de organisatie. Tegelijk is de wereld van nu niet meer dezelfde als twee decennia terug. Dat geldt voor de stad Den Haag, dat geldt voor ons. Kansengelijkheid bestrijden via het onderwijs is niet meer de enige weg uit armoede. Er zijn meerdere oorzaken waardoor mensen (soms tijdelijk, soms langdurig) terugvallen in inkomen en als gezin onder de armoedegrens belanden. Als er ook schulden om de hoek komen, lopen kinderen een groot risico op sociale uitsluiting en achterstelling: gevolgen die verder strekken dan de kansengelijkheid in het onderwijs.

Dit Meerjarenbeleidsplan schetst de koers van de organisatie voor de komende jaren, afgezet tegen de recente ontwikkelingen. Een groeiende groep is in zwaar financieel weer beland. Het armoedevraagstuk is urgenter dan ooit. Landelijke en lokale politieke partijen noemen armoede als een van de speerpunten. Een breed deel van de samenleving ondervindt de gevolgen dat 1 op de 5 gezinnen niet rond kunnen komen van een uitkering of inkomen uit werk. Vooral dat laatste is nieuw en zorgelijk.

De energiecrisis (2022) noodzaakte dat het Rijk het gezinsinkomen met ruime steunpakketten moest aanvullen. Tijdelijke maatregelen verzachten de schrijnende gevolgen, met schoolmaaltijden als dieptepunt. Dit toont aan dat de toekomst van veel gezinnen en kinderen onzeker en onvoorspelbaar is geworden. Grote groepen blijven afhankelijk van hulporganisaties, zoals Leergeld Den Haag, om in een eigen bestaan te kunnen voorzien. Dit is een realiteit die binnen het huidige systeem van uitkeringen en toeslagen niet eenvoudig te veranderen is. Leergeld Den Haag blijft de komende jaren een uitvoeringsorganisatie die samen met de gemeente 10.000 gezinnen in armoede zal bijstaan. Een solide financiële basis, gericht op continuïteit van hulp, is hiervoor onontbeerlijk.

Daadkrachtig, betrouwbaar, samen

In 2021 begon Leergeld Den Haag een intern onderzoek: hoe kunnen we anders met de hulpvraag van de duizenden Haagse gezinnen omgaan. Met oog voor het individu, concreter en duidelijker. Het kind op de eerste plek, het gezin aan zet, een snelle afdoening van de hulpvraag en extra inspanningen gericht op moeilijk bereikbare gezinnen en kinderen. Wat betekent dit voor de organisatie? De oprichting van de Raad van Ouders en maatschappelijke projecten voor de kinderen kwamen voort uit de noodzaak om te vernieuwen. Zo was de Raad van Kinderen de spreekbuis van 19.000 Haagse jongens en meisjes tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Kind is de norm, bijzonder de standaard

Bijzonder is bij ons de norm. Wat de gezinnen met wie wij samenwerken zo bijzonder maakt, is dat ze zo divers zijn. Niet alleen qua culturele achtergrond, maar ook waar ze tegenaan lopen. Bij Leergeld Den Haag hebben we geen ingewikkelde telefonische meerkeuze menu's, bij ons wordt opgenomen door een mens. Wij maken werk van maatwerk, omdat elk gezin uniek is. Wij zijn een stevig en flexibel vangnet. We willen niet alleen met experts óver de situatie van kinderen in Den Haag spreken. Maar vooral met kinderen zelf. Daarom zetten we onze Raad van Kinderen zo vaak mogelijk in. Als toetssteen voor onze plannen. En we vallen terug op de wensen van 19.000 kinderen met wie we in verbinding staan. Wat vinden zij dat nodig is? Hun input levert ons veel inzichten op. Die gebruiken wij om de juiste dingen te kunnen doen/Zodat we de juiste dingen kunnen doen.

Leergeld Den Haag

Leergeld Den Haag is een mensgerichte organisatie. Onze hulp bereikt (bijna) alle kinderen (4 tot 18 jaar) met een Ooievaarspas. Zij mogen geen belemmering ervaren in hun ontwikkeling. Dit doen we door het verstrekken van goederen zoals een fiets, laptop, (sport)kleding, schoolspullen, mobieltjes, muziekinstrumenten, Squala, speelgoedbon en ov-abonnementen.

Soms is er voor de ontwikkeling van kinderen wat anders nodig dan spullen. Dan bieden we kinderen en ouders een mentaal steuntje in de rug. Door mee te denken, naast ze te staan in belangrijke fases, zoals de overgang van kind naar jongvolwassen. We zoeken het liefst de gezinnen op door de inzet van vrijwilligers. Helaas is het praktisch niet doenlijk om ieder gezin persoonlijk welkom te heten. Daarom houden we inloopbijeenkomsten in de wijken en buurten. Ons netwerk van lokale (bewoners)organisaties is onze verlengde arm naar de gezinnen. Op deze manier krijgen wij een unieke inkijk in welke behoeftes er leven bij de gezinnen.

Jaarlijks helpen wij ca. 19.000 Haagse kinderen (4 tot 18 jaar). Op gezinsniveau komt dit overeen met 97% van alle gezinnen tot 130% van het minimum inkomen. We helpen door:

- Wij verstrekken gebruiksgoederen (gemiddeld zo'n 73.000 gebruiksgoederen) die onderdeel zijn van het kindpakket. Dit stellen wij samen in afstemming met de gemeente Den Haag, de distributie verloopt via een gecontroleerd netwerk van detailhandel, retailers en intermediaire zorg-/hulporganisaties.
- In noodsituaties kijkt Leergeld Den Haag wat er mogelijk is.
- Wij starten projecten gericht op het vergroten van zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en zelfbewustzijn.
- Wij bezoeken de gezinnen thuis, nog voor ze een aanvraag doen, om te achterhalen welke behoefte er is aan onze hulp en/of hulp van andere organisaties.

Terugblik/historie

De wortels van Leergeld Den Haag liggen in het onderwijs. De oprichters waren verbonden aan de Vincentiusvereniging. De beginjaren vanaf 2000 waren een pioniersfase. De organisatie moest van de grond af worden opgebouwd. Met een startkapitaal van 45.000 gulden konden de eerste kinderen geholpen worden. Vrijwilligers werden geworven die de huisbezoeken aflegden. Langzaam breidde het pakket goederen zich uit. Van een fiets en tweedehands computer naar sportkleding en muziekinstrumenten, gevolgd door de schoolspullenpas en winterkledingpas. Vanaf 2017 aangevuld door de mobiele telefoon en de lesmiddelen Squala/ WoordExtra.

Leergeld Den Haag kon al snel rekenen op financiële steun door fondsen (Levi Lassen en Fonds 1818) en stimuleringsprijzen. De samenwerking met de gemeente Den Haag rond de Ooievaarspas bracht het op grote schaal verstrekken van computers aan gezinnen in armoede op gang. Voor dit project werden de eerste twee betaalde krachten aangetrokken.

Pionieren, bouwen aan een financieel netwerk en automatiseren op basis van kennis in eigen huis kenmerken de eerste 10 jaren. Pas in 2013 werd een eerste ICT-expert van buiten aangetrokken. Leergeld Den Haag is jaren een stageplek geweest voor ICT-studenten van ROC Mondriaan. De stagiairs zorgde ervoor dat tweedehands computers weer klaar voor gebruik werden gemaakt. Ook liepen studenten van de opleiding *Social Work* bij Leergeld Den Haag stage. Zij gingen dan op huisbezoek om een aanvraag van een gezin mede te beoordelen.

In 2014 werd de schoolspullenpas ingevoerd. Deze pas verving een gemeentelijke regeling, de schoolkostenvergoeding, die ouders met een minimuminkomen rechtstreeks bij de gemeente Den

Haag konden aanvragen. Op verzoek van de gemeente nam Leergeld Den Haag de uitvoering van deze regeling over door schoolspullen in natura (middels een betaalkaart) te verstrekken.

In 2017 kwam het Rijk met de zogeheten Klijnsmagelden om kinderarmoede te bestrijden. Door het toenemen van de budgetten groeide de noodzaak van het professionaliseren van de organisatie. Het aantal kinderen dat in aanmerking kwam voor hulp uit het kindpakket steeg met de hoeveelheid beschikbare middelen die de gemeente uittrok voor armoedebestrijding.

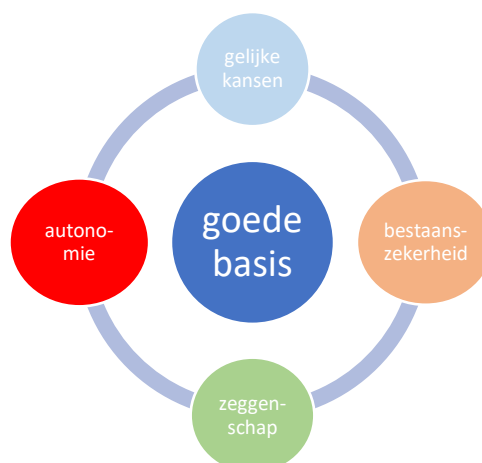
Met de komst van de Raad van Kinderen (2017) en de Raad van Ouders (2021) luistert Leergeld Den Haag naar de mensen om wie het gaat. Uit deze regelmatige contacten ontstaan nieuwe inzichten voor beleid dat aansluit op de behoefte van de gezinnen.

Context/ontwikkelingen

Armoede beheerst het dagelijks bestaan van zo'n 10.000 Haagse minimahuishoudens met kinderen. Een op de vijf gezinnen heeft een laag inkomen en ondervinden problemen met het maandelijks rondkomen. Deze gezinnen zijn kwetsbaar voor problematische schulden. Eenoudergezinnen lopen een bovengemiddeld risico op armoede. Kinderen uit minimahuishoudens vormen een kwetsbare groep. Zonder hulp van buitenaf zijn ze niet in staat om op eigen kracht uit de armoedeval te komen, zolang het stelsel van het sociaal minimum niet is veranderd. Het gaat om ongeveer 19.000 Haagse kinderen tussen 4-18 jaar.

De gemeente Den Haag staat voor de grote uitdaging om (kinder-)armoede aan te pakken. In het onlangs afgesloten zespartijenakkoord staat dat de gemeente 'de aanpak van kinderarmoede voortzet'. Tevens wordt de doelgroep die de Ooievaarspas kan aanvragen verruimd naar mensen met een inkomen tot 150% boven de bijstandsnorm. Dit betreft regelingen vanuit Werk en Inkomen. Leergeld Den Haag is er voorstander van om kinderarmoede breder te bezien en aan te pakken dan vanuit Werk en Inkomen. De gevolgen van armoede overstijgen meerdere domeinen; het speelt merkbaar in onderwijs, welzijn, zorg. Er is grote versnippering in het zorg- en hulplandschap rond het gezin en kind. Ouders vinden moeilijk hun weg in het woud aan regels, regelingen en toeslagen. Deze conclusie trok ook de commissie Sociaal Minimum in haar rapport Een zeker bestaan. Behalve een structurele financiering voor bewezen effectieve interventies moet er structureel financiële ruimte komen voor innovaties. Leergeld Den Haag heeft de afgelopen drie jaar ervaring opgedaan met diverse programma's en projecten gericht op kinderen uit de moeilijk bereikbare doelgroep.

Het bestrijden van armoede is een gedeelde verantwoordelijkheid van velen, omdat het de samenleving als geheel raakt. Wie in armoede leeft, voelt zich niet verbonden met de samenleving. Die mist een veilige, uitdagende en zorgzame plek waar ruimte is voor het individu.

Inleidende verklaring

Uit het voorgaande is wel duidelijk wat Leergeld in algemene zin nastreeft. In de volgende paragrafen worden de specifieke doelstellingen uitgewerkt. Wat wil Leergeld precies bereiken, uitgewerkt in een visie en een missie. Ook wordt nader bepaald wat Leergeld wel doet, en wat niet. Tenslotte wordt de positie van Leergeld omschreven in het geheel van organisaties die op dit terrein actief zijn, inclusief de gemeente.

Dit beleidskader geldt voor de periode 2024-2027, en wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld, en waar nodig uitgewerkt in een jaarplan. Leergeld is actief voor inwoners van de gemeente Den Haag, niet voor mensen die niet in Den Haag wonen of verblijven. De doelgroep van Leergeld is duidelijk, gezinnen met een laag inkomen, tot maximaal anderhalf maal het minimuminkomen, met kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar.

In dit beleidskader worden de belangrijkste strategische keuzes van Leergeld vastgelegd, zoals de bestuursvorm (nu en toekomstig), de samenstelling van het personeel (incl. vrijwilligers) en de financiële grondslagen. Dit laatste vraagt bijzondere aandacht, gezien het overheersende aandeel van de gemeente Den Haag in de bekostiging van Leergeld en dus de invloed van politiek-maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente op die subsidiëring.

Dit mondt uit in de formulering van vier strategische doelstellingen.

Daarnaast wordt de achtergrond geschetst waartegen dit beleidskader tot stand komt. Te noemen valt bijvoorbeeld de wijziging van de subsidiering door de gemeente, die een grotere onzekerheid met zich meebrengt over de te verwachten subsidie. Ondanks de welvaart in Nederland lijkt kinderarmoede een hardnekkig en groeiend probleem. Gelukkig groeit ook de aandacht hiervoor, maar dat is nog niet direct merkbaar in het beleid van overheden. Leergeld heeft de ambitie en de mogelijkheden een kenniscentrum over kinderarmoede te zijn, voor Den Haag, maar zeker ook wijder. Gezien de gewenste wijze van werken wordt meer gebruik gemaakt van professionals, al blijven vrijwilligers zeer welkom.

De buitenwereld zal merken dat Leergeld zijn focus heeft verscherpt en dat Leergeld een andere rol wil spelen. De groeiende deskundigheid van Leergeld op het terrein van kinderarmoede leidt naar verwachting tot meer invloed van Leergeld op dit beleidsterrein. Leergeld streeft er ook naar minder afhankelijk te zijn van de gemeente als financier. De zelfbewuste houding van Leergeld zal – dat is de wens - de positie van Leergeld in het netwerk waar de organisatie actief is versterken.

Boudewijn de Blij
Voorzitter bestuur Leergeld Den Haag

Missie

Kinderen kind laten zijn! Zonder zorgen of bezwaard door de last van armoede. Want armoede mag nooit een belemmering zijn voor de ontwikkeling van het kind. Waar nodig bieden we een goede start. Wij staan naast elk kind en lopen samen op. Zodat elk kind kan spelen, sporten en leren.

Visie

Wij staan kinderen van 4 tot 18 jaar bij om hun idealen waar te maken. Geldproblemen mogen dit niet in de weg staan. Elk kind verdient de kans om de volle ruimte te krijgen en met zijn talent aan de slag te gaan. Leergeld Den Haag steunt dit: praktisch met middelen. Maar ook met het geven van aandacht en aansporing. Zodat zij onbezorgd kind kunnen zijn en uitgroeien tot zelfverzekerde jongvolwassenen.

Kernwaarden

Intern

- Met passie
- Wendbaar & flexibel
- Plezier

Extern

- Menselijk
- Positief
- Meelevend

Doelstelling

Gezinnen/kinderen kennen de weg naar Leergeld Den Haag, voelen zich goed gehoord en gezien en aanvaarden onze hulp. Deze hulp bestaat uit onze gebruiksgoederen en projecten die een relatie hebben met de gebruiksgoederen. Het meedoen aan projecten zorgt voor een leerzame belevenis die de kinderen niet vanzelfsprekend vanuit huis ervaren.

In onze aanpak en bejegening is Leergeld Den Haag onderscheidend. Voor de gezinnen zijn we 'Tante Leergeld'. Dit voelen de mensen al bij binnenkomst. Bij Leergeld Den Haag word je gehoord en hoef je je niet te schamen. We zijn gastvrij en besteden aandacht aan het individu.

Leergeld Den Haag neemt het initiatief tot projecten samen met andere partijen in de stad en sluit aan bij activiteiten van derden als dit impact heeft op de levens van de kinderen. We stimuleren onder ouders en kinderen deelname aan projecten die bijdragen aan de ontwikkeling (kennis, talent en ervaring).

Leergeld Den Haag is het kenniscentrum over kinderarmoede. We vergaren deze kennis en dragen deze actief uit door middel van symposia, voorlichtingsbijeenkomsten, (online) publicaties en persoonlijke verhalen. We informeren een relevant netwerk over ontwikkelingen waarbij ouders en kinderen centraal staan.

Strategische doelstellingen

Naast het verstrekken van middelen en voorzieningen (gebruiksgoederen) wil Leergeld Den Haag zich onderscheiden als de expert in de aanpak van kinderarmoede. We willen invloed hebben op de gemeentelijke agenda van kinderarmoede door de uitvoeringsorganisatie te zijn die het vertrouwen geniet van zowel de gemeente als de gezinnen, en zo een brug slaan tussen beleid en praktijk.

1. Elk kind kan meedoen: toegankelijkheid vergroten en drempels verlagen

Leergeld Den Haag zorgt ervoor dat alle Haagse kinderen, ongeacht hun financiële situatie, zonder belemmeringen kunnen meedoen aan onderwijs, sport en sociale activiteiten. We zetten actief in op het beter bereiken van kinderen die nu buiten beeld blijven en verlagen drempels in toegang en aanvraagprocedures.

♦ Concrete focus:

- Kinderen staan centraal als primaire doelgroep: **elk kind moet kunnen meedoen** en ondersteuning krijgen die past bij zijn of haar situatie.
- **We vergroten ons bereik door data-analyse**, zodat we beter inzicht krijgen in welke kinderen we nog niet goed bereiken.
- Samenwerkingen met scholen, sportclubs en lokale partners worden versterkt om kinderen actiever te betrekken.

♦ Dagelijkse toepassing:

- Elk project moet direct bijdragen aan het vergroten van de kansen en deelname van kinderen.
- We sturen actief op waar voorzieningen en ondersteuning minder toegankelijk zijn en verbeteren dit met gerichte acties.

2. Ouders als sleutelpartners: vertrouwen en samenwerking versterken

Ouders zijn een essentiële schakel om kinderen te helpen. Leergeld Den Haag ondersteunt hen door een laagdrempelige, begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening, zodat zij zonder belemmeringen aanvragen kunnen doen voor hun kinderen.

♦ Concrete focus:

- Ouders voelen zich gehoord en ondersteund in het aanvraagproces, zodat **geen enkel kind buiten de boot valt door bureaucratische drempels**.

- We analyseren en verbeteren continu onze aanvraagprocedures om **sneller en eenvoudiger hulp te bieden**.
- Informatie over onze voorzieningen wordt actiever gedeeld met scholen, zorgverleners, maatschappelijke partners en direct via onze medewerkers en vrijwilligers om **ouders beter te bereiken**.

♦ **Dagelijkse toepassing:**

- Elk project of procesverbetering moet laten zien hoe het ouders helpt om de juiste ondersteuning voor hun kinderen te krijgen.
- De klantreis van ouders wordt actief gemonitord en verbeterd waar nodig.

3. Meer dan middelen: gerichte projecten voor talentontwikkeling en zelfvertrouwen

Naast het verstrekken van voorzieningen zet Leergeld Den Haag in op projecten die bijdragen aan de ontwikkeling, het zelfvertrouwen en de toekomstkansen van kinderen. Deze projecten worden doelgericht opgezet op basis van onze eigen data en ervaringen uit de praktijk.

♦ **Concrete focus:**

- Projecten moeten **direct bijdragen aan de groei, talentontwikkeling en sociale inclusie van kinderen**.
- **Nieuwe projecten worden ontwikkeld op basis van interne data en signalen**, zodat ze inspelen op echte behoeften en niet op beleidsmatige aannames.
- Kinderen worden actiever betrokken bij de ontwikkeling van initiatieven, onder andere via de Raad van Kinderen.

♦ **Dagelijkse toepassing:**

- Projectmedewerkers hebben een duidelijk kader voor welke projecten relevant zijn en direct bijdragen aan de missie.
- Projecten moeten concreet en meetbaar bijdragen aan het welzijn en de kansen van kinderen, zonder overbodige complexiteit.

4. Leren en innoveren: kenniscentrum voor kinderarmoede door slimme data-analyse

Leergeld Den Haag ontwikkelt zich als kenniscentrum op het gebied van kinderarmoede. We zetten onze eigen data en inzichten in om de hulpverlening continu te verbeteren en beleidsmakers en partners van waardevolle kennis te voorzien.

♦ **Concrete focus:**

- **Gebruik van interne data en analyses om sneller te reageren op behoeften van kinderen en ouders.**
 - **Koppeling van gegevens met bijvoorbeeld de gemeente en onderwijsinstellingen**, zodat we beter zien waar extra inspanningen nodig zijn. Vooral met betrekking tot verschillen in ons bereik en onze impact in sommige van de Haagse wijken
 - Actieve kennisdeling via publicaties, symposia en beleidsadviezen, **zonder afhankelijk te zijn van dure externe onderzoeken.**
- ♦ **Dagelijkse toepassing:**
- Medewerkers worden getraind in het benutten van data om processen slimmer en effectiever te maken.
 - Inzichten uit data, kennis en ervaring van onze medewerkers en vrijwilligers worden gebruikt om gericht samenwerkingen met leveranciers en partners aan te gaan in onder bereikte gebieden.
 - Inzichten in data, kennis en ervaring van onze medewerkers en vrijwilligers worden gebruikt voor beleidsbeïnvloeding en politieke lobby activiteiten.

Beleidsgebieden in beweging

Armoede als beleidsterrein valt primair onder Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Armoede als maatschappelijk fenomeen strekt over veel meer terreinen, of domeinen: ook in het onderwijs, binnen welzijn en in de jeugdgezondheidszorg is er aandacht voor (kinder)armoede. Onze externe omgeving is breder dan de grens van het gemeentelijke armoedebeleid. Wat we aan recente ontwikkelingen zien binnen en over de beleidsgebieden, lichten we kort toe.

In het Haags Akkoord 2023-2026 kiest de gemeente Den Haag onder meer voor de thema's kansengelijkheid en bestaanszekerheid. Het armoedebeleid van de gemeente voorziet bijvoorbeeld in een uitbreiding van de Ooievaarspas voor huishoudens met een inkomen tussen 130-150% boven de bijstandsnorm. Deze groep wordt ook wel als 'werkende armen' betiteld.

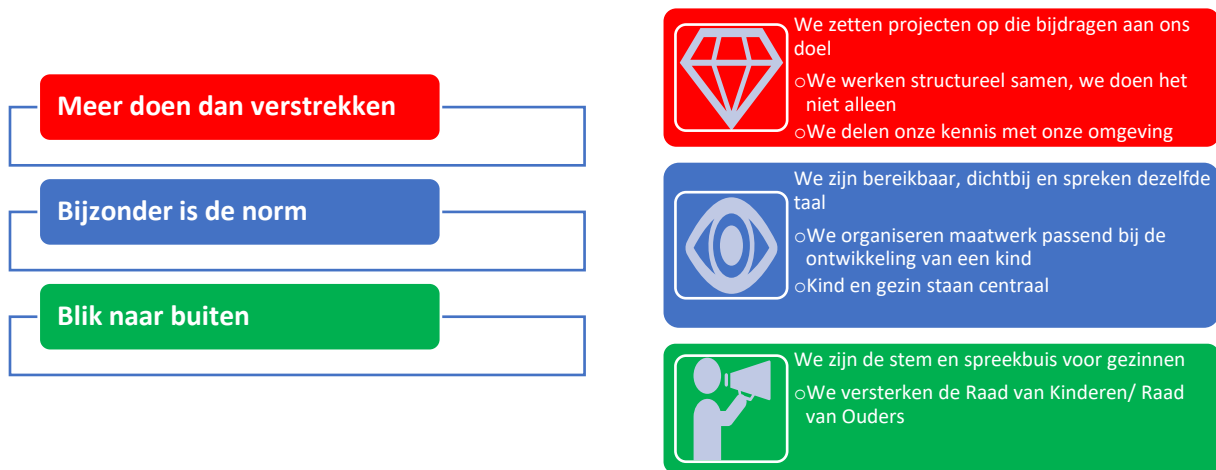
Leergeld Den Haag heeft al in 2020 het initiatief genomen voor een Alliantie Kinderarmoede, waarin onderwijs, welzijn en wonen de overlappende beleidsgebieden zijn waarbinnen kinderarmoede een gezamenlijk thema hoort te zijn. In het Haags Akkoord 2023-2026 zien we ons initiatief voor een Alliantie Kinderarmoede terug.

Verder wil de gemeente kinderarmoede binnen de Haagse Preventieaanpak aanpakken. Dit is een integrale aanpak van gezondheid, werk, inkomen, rookvrije generatie, sport, jeugdhulp, onderwijs en taal. In deze gebundelde preventieaanpak (met o.a. de inzet van jeugd- en jongerenwerk en sport) worden kinderarmoede, onderwijsachterstanden en problematiek van ouders meegenomen. Het uitbreiden van de financiële dienstverlening en het verbeteren van financiële vaardigheden en kennis zijn instrumenten die de gemeente hiervoor wil inzetten.

Door kinderarmoede in een brede context te plaatsen, over meerdere beleidsgebieden heen, onderschrijft dit het belang van een breed pakket gebruiksgoederen. Het onderstreept de waarde van de afzonderlijke onderdelen. Tezamen maken alle onderdelen de meeste impact omdat het direct ingrijpt op meerdere levenssferen van de kinderen. Daarmee dragen deze gebruiksgoederen direct bij aan het vergroten van de kansengelijkheid.

De bestaanszekerheid van de kinderen krijgt een positieve impuls door de projecten van Leergeld Den Haag. Deze zijn gericht op het verstevigen van het zelfbeeld, maken het mogelijk dat kinderen en jongeren zich ontplooiën tijdens buitenschoolse activiteiten en voorzien in sociale netwerken waarbinnen kennis en ervaring sneller gedeeld worden.

Om zowel binnen als buiten het domein van Werk en Inkomen van positieve waarde te zijn, ziet Leergeld Den Haag een centraal rol voor zich weggelegd. Op het gebied van kinderarmoede zijn we de uitvoeringsorganisatie, bekend als Tante Leergeld. Daarnaast beschikken we over de kennis en ervaring die van toegevoegde waarde is voor de directe ketenpartners en samenwerkingspartners in andere domeinen.

Met het verstrekken van (gebruiks-)goederen doen we kennis op. Dit versterkt onze positie als kenniscentrum en dragen we actief uit. Zo werken we aan de kansengelijkheid en bestaanszekerheid van kinderen.

Organisatie aspecten

Onze organisatie staat midden in de stad, als zichtbare en actieve verbinder tussen gezinnen en gemeentelijke armoederegelingen. Onze maatschappelijke positie brengt verplichtingen met zich mee. Deze vertalen we in een opdracht om de organisatie duurzaam te versterken en adaptief te maken aan veranderende omstandigheden. Dit bouwen doen we geleidelijk door eerst het juiste fundament te leggen. En weloverwogen, met oog voor de impact om te komen tot een blijvende, positieve verandering in de levens van de kinderen.

We houden rekening met veranderingen in de maatschappelijke context:

- Vorm van de subsidiestroom is veranderd, waardoor er minder financiële zekerheden zijn.
- Kinderarmoede is een groter wordend maatschappelijk probleem, en komt politiek meer op de agenda, maar is nog een 'niche'.
- Leergeld ontwikkelt zich naar het zijn van een kenniscentrum en agendasettende organisatie.
- Van een stichting met voornamelijk vrijwilligers, groeien we meer en meer toe naar een organisatie van professionals die ook ondernemerschap in zich moet hebben.

Om te kunnen inspelen op deze veranderingen en hier tijdig op te reageren, gaat Leergeld Den Haag haar organisatie versterken en bestendigen. Door:

- Het verstrekkingenproces lean- en mean te organiseren, onderzoeken welk deel eventueel geautomatiseerd kan worden.
- Goed te plannen van inzet personeel rondom piek- en dalmomenten in het proces van verstrekkingen.

- Het vrijwilligersbeleid te herzien, onder meer door het aantrekken van een vrijwilliger-coördinator, en het handboek vrijwilligersbeleid te actualiseren om gecertificeerd te zijn voor het keurmerk (HKV).
- Financieel management positie te versterken om scenarioplanning te doen; deze positie moet ook de strategische advisering en signalering uitvoeren.
- Acquisitiekracht te versterken: aanboren nieuwe financieringsbronnen, kennis van de subsidiecyclus en beheer van contracten.
- Allianties te sluiten en de stakeholders te benutten.

Een gedetailleerde uitwerking van het versterken van de organisatorische aspecten heeft plaatsgevonden. Planning & Control maken deel uit van de implementatie in de organisatie van de aansturingprocessen en de functionele verantwoordelijkheden.

Monitoring en evaluatie

De kwaliteit en effectiviteit van onze dienstverlening staan hoog in het vaandel. Ons streven is dat gezinnen de weg naar onze regelingen makkelijk kunnen vinden. Er mogen geen barrières zijn om de stap naar Leergeld Den Haag te maken. Geen stroperige, langdurige aanvraagtermijnen, maar een snel antwoord en begrijpelijke uitleg. Daarnaast willen we weten welk effect onze inzet heeft. Hoe landen onze gebruiksgoederen in het gezin, bij het kind? Met welke beleving gaat het accepteren van hulp gepaard? Straalt het positief uit op het zelfvertrouwen, de kansengelijkheid en zeggenschap van kinderen? Ons verstrekpunt is: wat heeft een kind nodig om zich minder arm te voelen? Door regelmatig te evalueren en te onderzoeken, verzamelen wij inzichten in het effect van ons werk op de kinderen.

Strategische doelen	Indicator	Methode	Tijd	Wie
Toename gebruiksgoederen	Aantal gefactureerde goederen	Registreren gefactureerde items en vergelijken met begrote productie-aantallen	Elk kwartaal	controller
	Aantal door Leergeld Den Haag uitgegeven goederen	Registreren verstrekte items (eigen uitgifte)		bedrijfsvoering
Deelname projecten	Aantal deelnemers registreren	Registratie deelnemerslijst	Per project	projectleider
	Ervaring en waardering onder deelnemers peilen	Slot evaluatie	Per project	projectleider
Onderzoek + monitoring	Aantal contactmomenten: vragen gerelateerd aan aanvraagprocedure	Registreren en categoriseren van inkomende vragen	Elk kwartaal opgehaald	controller
	Aantal mensen persoonlijk geholpen: baliebezoek en thuisbezoek	Tellen van afspraken en vastleggen in evaluatieverslag	Elke maand	bedrijfsvoering
'Tante Leergeld' - gevoel	Kind & oudertevredenheid	Tevredenheidsonderzoek	1 x per jaar	communicatie

	Impact meting	Theory of Change	1 x per jaar	communicatie

Toelichting op schema

Per strategisch doel zijn er twee indicatoren bepaald. Deze drukken uit of/in welke mate het strategische doel wordt behaald. Elke indicator heeft een eigen methode waarmee dit -het toewerken naar het strategische doel- wordt vastgesteld.

Het inzetten van de verschillende methode, de voortgang en het (tussentijds) rapporteren van de uitkomsten zijn onderwerp van overleg tussen collega's, binnen het MT en met het bestuur.

Stakeholderbetrokkenheid

Onze belangrijke relaties houden we graag dicht bij. Op elk van de vier doelstellingen zijn er in de stad organisaties met wie we een overeenkomstig doel nastreven. Middels stakeholdermanagement houden we de lijnen met relevante organisaties kort en verkennen we de gemeenschappelijke doelen. Het monitoren van externe ontwikkelingen en het van buiten naar binnen halen van gezichtspunten zijn een stelselmatige activiteit binnen Leergeld Den Haag om ons te verbinden met belanghebbenden.

Aangezien het speelveld van onze kernactiviteiten verschuift langs een spectrum van wisselende domeinen en verantwoordelijken, is het permanent monitoren van relevante ontwikkelingen een must. Kinderarmoede is immers -direct of indirect- een thema op meerdere beleidsterreinen. Het is onderwerp van discussie binnen een scala van organisaties in het onderwijs, welzijn en (gezondheids)zorg. Daar goed zicht op te houden en het gesprek erover te voeren met andere belanghebbenden, vraagt om alertheid en wendbaar te zijn voor samenwerkingskansen.

Dit doen we door regelmatig en doelgericht in gesprek te gaan met onze meest belangrijke contacten. We treden actief naar buiten en agenderen onze onderwerpen binnen Haagse gremia die een bijdrage leveren aan de oplossing van kinderarmoede. Een uitgekiend netwerk van informanten draagt eraan bij dat we tijdig op de hoogte zijn van voornemens om het (kinder-)armoedebeloid vorm te geven. Het investeren in onze kennispositie, gevoed door ervaringsdeskundigen, is een meerwaarde van het stakeholdermanagement dat we actief uitdragen bij het bouwen aan verbinding.

Risicobeheer

Leergeld Den Haag heeft de belangrijkste risico's in kaart gebracht. Om deze effectief te kunnen beheersen, blijven we mogelijke bedreigingen en beheersmaatregelen continu monitoren en bespreken in het bestuur.

De vijf belangrijkste risico's zijn een verandering in het politiek klimaat/wijziging in ambtelijke prioriteit, gebrek aan structurele financiering, krapte op de arbeidsmarkt/vertrek cruciale functionarissen, imago- en reputatieschade.

Hieronder staat per risico een korte toelichting van het risico en de beheersmaatregel(en):

Onderwerp	Risicobeschrijving	Impact beschrijving	Maatregel
Politieke en/of ambtelijke omgeving	Door een veranderend politiek klimaat en/of wijziging in de ambtelijke prioriteiten wordt het draagvlak om kinderarmoede te bestrijden kleiner, waardoor er minder middelen beschikbaar worden gesteld.	Leergeld Den Haag krijgt minder middelen waardoor het de kernactiviteiten voor de doelgroep niet (meer) uit kan voeren.	<u>1. Beheersen:</u> Sturen op de kwaliteit en toegevoegde waarde van de dienstverlening en zichtbaarheid hiervan aan (relevante) stakeholders <u>2. Overdragen:</u> Relatiemanagement uitvoeren voor het zo goed mogelijk beïnvloeden van beleidsmakers (en dit onderdeel maken van het takenpakket van MT-leden en het bestuur) <u>3. Accepteren:</u> Restriscio accepteren (je kunt stemgedrag en organisatorische besluiten beperkt beïnvloeden)
Financiering	Door gebrek aan structurele financiering en (steeds meer) concurrentie op de belangrijkste financieringsbron kunnen de kernactiviteiten van de organisatie niet duurzaam gefinancierd worden.	Leergeld Den Haag krijgt minder middelen waardoor het de kernactiviteiten voor de doelgroep niet (meer) uit kan voeren	<u>1. Beheersen:</u> Diversiteit in financieringsbronnen organiseren en daarmee de afhankelijkheid van enkele financiers verminderen
Interne organisatie	Door krapte op de arbeidsmarkt, hoog ziekteverzuim, conflicten in de organisatie en/of het vertrek van cruciale functionarissen komt de operatie onder druk te staan.	Leergeld Den Haag is niet in staat om de organisatie met voldoende capaciteit te bemensen, waardoor het de kernactiviteiten voor de doelgroep niet (meer) kan uitvoeren. Leergeld Den Haag is niet in staat om de ambities als kennis- en onderzoekexpert op het gebied van kinderarmoede te verwezenlijken.	<u>1. Beheersen:</u> Aandacht voor interne organisatie en begeleiding & ontwikkeling van de medewerkers <u>2. Beheersen:</u> Aantrekkelijkheid als werkgever vergroten <u>3. Beheersen:</u> Groei- en krimpmodel voor de organisatie ontwikkelen en verankeren in het personeelsbeleid
Reputatie/ Imago	Door veranderende wet- en regelgeving en het onvoldoende inspelen hierop, onvoorziene effecten van media uitingen, onderzoek door derden of andere incidenten daalt de reputatie/ het imago.	Leergeld Den Haag verliest het vertrouwen van de financiers waardoor het middelen krijgt waardoor het de kernactiviteiten niet (meer) kan uitvoeren Leergeld Den Haag verliest het vertrouwen van de doelgroep waardoor de doelgroep geen gebruik meer maakt van de voorzieningen geboden door Leergeld Den Haag.	<u>1. Beheersen:</u> Zorgdragen dat de interne beheersing van organisatieprocessen actueel is en het eigenaarschap hierop belegd is binnen het MT 2. Instellen van mitigerende maatregelen om bij incidenten schade te beperken <u>3. Accepteren:</u> Restriscio accepteren (je kunt niet alle incidenten voorkomen)

Eén keer per jaar, als onderdeel van de jaarplancycclus, wordt een risicomanagementsessie gehouden waarin wordt bekeken welke gebeurtenissen en risico's de doelstelling van Leergeld Den Haag kunnen beïnvloeden en welke beheersmaatregelen (door wie) genomen worden om de risico's te mitigeren. Hiermee bepaalt Leergeld Den Haag periodiek het risicobeleid van de organisatie.

Het bestuur houdt toezicht op het risicobeleid van Leergeld Den Haag door na te gaan welke maatregelen getroffen zijn om de risico's te beheersen en controleert tevens de effectiviteit van de genomen beheersmaatregelen.

Verantwoording en transparantie

We nemen verantwoording en zijn aanspreekbaar op wat we doen. Dat hoort bij een professionele organisatie die transparant is over zijn doen en laten. Transparantie is niet alleen van belang voor de externe kwaliteitscontrole door het bestuur, maar is noodzakelijk als feedback, om verdere verbeteringen door te voeren. Verantwoording nemen en transparantie zijn vormen een wezenlijk onderdeel van de kwaliteitscyclus.

Het bestuur van de stichting is gericht op (toezicht op) verwezenlijking van het stichtingsdoel. Daarbij dienen zij de belangen van alle betrokken *stakeholders* in acht te nemen, waaronder de belangen van degenen die hebben bijgedragen aan het stichtingsvermogen en de begunstigden.

Daarom wordt er binnen Leergeld Den Haag gewerkt met een planning & control cyclus waarin:

- De (meerjarige) strategie wordt geactualiseerd op basis van de voortgang van de realisatie van de doelstellingen en de ontwikkelingen die in de omgeving plaatsvinden
- Een vertaling van de meerjarige strategie en begroting naar een jaarplan plaats vindt waarin de doelstelling waarin de resultaten en activiteiten voor het uitvoeringsjaar worden bepaald
- De meerjarige begroting jaarlijks op basis hiervan wordt geactualiseerd

Daarnaast voldoet Leergeld Den Haag aan haar publicatieplicht uit hoofde van de status als ANBI instelling door het publiceren van het beleidsplan op de website. Het bestuur stelt jaarlijks conform statuten een jaarverslag op met daarin een jaarrekening overeenkomstig de daaraan te stellen eisen ter verkrijging van een goedkeurende verklaring van de externe accountant. Dit jaarverslag wordt gepubliceerd op de website.

